

FRANCESC ALMELA I VIVES

(1901–1967)

18th August 2026 – Literature Under the Stars / Literatura a la Fresca

And why not Almela i Vives too?

English

This evening, we pay a small tribute to Francesc Almela i Vives (1901–1967), whom the Valencian Academy of the Language has named 2026 Writer of the Year.

This tribute to his literary career forms part of our programme to recover and champion key authors in Valencian literature.

Almela i Vives belongs firmly within the Valencian intellectual and literary landscape of the first third of the twentieth century, a period marked by a drive for modernisation and by efforts to standardise the language in an often hostile environment.

He was part of the so-called Generation of 1930: a group of authors who, although they did not form a cohesive movement with a shared programme, displayed the same sensitivity to the cultural challenges of the time and a clear awareness that Valencian literature needed modern structures comparable to those of other European traditions.

The writer Francesc Almela i Vives (1901–1967) was born on 9 November 1903 in Vinaròs, in the Baix Maestrat district of Castellón, where he lived for only a few years.

(The sources give conflicting dates for his birth.)

Shortly afterwards, he moved to Valencia with his family. He entered the city's General and Technical Institute, where he completed his secondary education. His father died in 1914, however, and to continue his studies he had to work as a copyist in a notary's office. In this way, he developed a solid education as an autodidact. He eventually graduated in Philosophy and Literature from the University of Valencia, specialising in Historical Sciences. This shaped his understanding of literature, not as an isolated practice, but as a phenomenon linked to tradition and to the construction of a collective consciousness.

The Valencian Academy of the Language presents the writer as 'Francesc Almela i Vives, a humanist of the Silver Age', seeking to highlight 'a figure who exemplifies, as few others do, the journey of a Valencianist intellectual through the turbulent twentieth century'.

A tribute to Francesc Almela i Vives!

The project *Humanista i valencianista* (Humanist and Valencianist) aims to bring his prolific body of work to the public. It encompasses more than 150 books and pamphlets, in addition to numerous articles and contributions scattered across a range of publications.

'Almela attempted every genre', driven by a desire to contribute directly to the revival of literature in the Valencian language and of Valencian culture.

Although he is remembered above all for his poetry, his creative output and his involvement in the revival of Valencian culture in the years before the Civil War were extraordinary. His work across poetry, fiction, theatre, journalism, popular scholarship and cultural activism underscores his profoundly humanist and Valencianist character.

Almela i Vives's activity belongs to a period of Valencian linguistic and literary recovery and the gradual consolidation of political Valencianism. In literary history, and in parallel with the phenomenon of the same name in Spanish culture more broadly, this period is known as the Silver Age.

'It should be remembered that the writer honoured by the Academy played an active part in the 1932 orthographic agreement. Through his writings, he helped Valencian recover the status of a language of culture with a modern standard, of which the Valencian Academy of the Language is the heir.'

From an early age, he channelled his commitment into cultural life, where he was intensely active:

- He chaired *La Nostra Parla*, an organisation founded in 1916 with branches in Valencia, Palma and Barcelona, which sought to strengthen the unity of the language.
- He was also vice-president of the *Agrupació Nacionalista Escolar*, founded in the university community in late 1918.
- Years later, together with figures including Navarro Borràs, Caballero Muñoz, Adolf Pizcueta and Miquel Duran de València, he helped found *Taula de Lletres Valencianes*, a journal which he would direct in its final phase.
- Through this group, he promoted significant literary activity and supported the campaign for orthographic unification, which culminated in the Castellón Agreement of 1932.
- At the same time, through the gatherings held at the Circle of Fine Arts, he helped launch the journal *Nostra Novel·la*, first published in 1930, and served as its literary editor.

On 26 January 1935, he became a full director of the Valencian Centre of Culture.

By then, he had published the poetry collections *L'espill a trossos* (The Mirror in Pieces) (1928) and *Joujou* (1933), and his plays, including *L'Antigor*, had been well received by audiences and critics.

The dictatorship of Primo de Rivera (1923–1930) imposed a considerable brake, exposing the fragility of cultural structures under repression.

The Spanish Civil War brought a profound rupture in cultural life, leading many writers into silence or forcing them to change direction.

In the post-war period, Almela i Vives published *La llum tremolosa* (The Trembling Light) (1948), *La columna i les roses* (The Column and the Roses) (1950) and *Les taronges amargues* (The Bitter Oranges) (1955).

At the same time, he was recognised by prestigious academic institutions. He was appointed a corresponding member of the Royal Spanish Academy and later of the Royal Academy of History, as well as institutions including the Royal Academy of Fine Arts of San Fernando, the Royal Academy of Letters of Barcelona and the Hispanic Society of America. This recognition was reinforced by his work as a bibliophile, particularly through the Llibreria Valenciana, opened in 1941, which produced dozens of catalogues in little more than a decade. As far as he could, he attempted to remedy the lamentable state of research in the Valencian Country around the 1930s, when, as he complained in an article published in *Taula*, no professor at the University of Valencia was pursuing subjects connected with the history of the country. He was also Valencia's municipal archivist and city chronicler.

He was one of the most active writers and intellectuals in the Valencian Country during the 1920s and 1930s. He was president of the Valencian section of *Nostra Parla* (1921), an organisation promoting linguistic unity across the Catalan-speaking territories; vice-president of the *Agrupació Nacionalista Escolar*; a founder of *Taula de Lletres Valencianes* (1927) and editor of its final three issues, making it one of the most important Valencian cultural journals of the pre-war period; editor of *Nostra Novel·la* (1930–31); a full director of the Valencian Centre of Culture (1935); and a contributor to the press in Barcelona, Valencia and Madrid, among many other activities.

During these years, he also wrote and directed documentaries for Cifesa.

He remained active until the end of his life as Valencia's municipal archivist and city chronicler. He died in the city in 1967.

Despite historical interruptions and political constraints, Francesc Almela i Vives helped consolidate a modern literary culture, building bridges between modernity and tradition, scholarship and creativity, collective ambition and the individual voice.

Thank you very much.

21 August 2026

I per què no també Almela i Vives?

Valencià

I per què no també Almela i Vives?

Esta vesprada farem un chicotet homenatge a Francesc Almela i Vives (1901 -1967), que l´Academia Valenciana de la Llengua ha presentat en 2026 com l´Escriptor de l´any.

L'homenatge a la seua trajectòria literària forma part del nostre programa de recuperació i reivindicació d'autors clau de la literatura valenciana .

La figura d´Almela i Vives s´escriu plenament en el panorama intel·lectual i literari valencià del primer terç del s. XX, un període marcat per la voluntat de modernització i per l´esforç de normalització lingüística en un contexte sovint advers.

Forma part de l´anomenada generació de 1930: un grup d´autors que sense constituir un grup programàticament cohesionat, compartiren una mateixa sensibilitat davant els reptes cultural del moment i una clara consciència de la necessitat de dotar la literatura valenciana d´estructures modernes i homologables a les d´altres tradicions europees.

L'escriptor Francesc Almela i Vives (1901-1967) va nèixer el 9 de novembre de 1903 a Vinaròs (Castelló) comarca del Baix Maestrat, on va viure pocs anys.

(ens mostren discrepàncies amb la data de naixement)

Poc després va traslladar-se a València amb la seua família. Ingressà en l'Institut General i Tècnic d'aquesta ciutat, on cursà el batxillerat; però el 1914 mor el seu pare, i per a poder continuar els estudis ha de posar-se a treballar d'amanuense en una notaria. Desenvolupant una solida formació autodidacta. Finalment es llicencià en Filosofia i Lletres per la Universitat de València, graduant-se en l'especialitat de Ciències Històriques, determinant així la manera d´entendre la Literatura no com una practica aïllada sino com un fenomen vinculat a la tradició i construcció d´una consciència col·lectiva.

L´Academia Valenciana de la Llengua situa a l´escriptor «Francesc Almela i Vives com humanista de l'edat de plata», amb la vocació de valorar «una figura que exemplifica com poques el trànsit d'un intel·lectual valencianista a través del convuls segle xx.

¡Homenatjar Francesc Almela i Vives!

Humanista i valencianista te el proposit d´acostar a la ciutadania una obra prolífica, que supera els cent cinquanta títols entre llibres i opuscles, sense comptar els nombrosos articles i col·laboracions disperses en publicacions diverses.

«Almela tractà de tocar tots els gèneres per la voluntat de contribuir de primera mà al ressorgiment de la literatura en llengua pròpia i la cultura valenciana.

Si bé és recordat sobretot per la seua producció poètica, la seua activitat creativa i la vinculació al redreçament de la cultura valenciana en els anys anteriors a la Guerra Civil és impressionant, i el fet que abraça camps diversos com la poesia, la narrativa, el teatre, el periodisme, la divulgació i l'activisme cultural realcen el seu caràcter profundament humanista i valencianista.

L'activitat d'Almela i Vives s'incardina en un període de recuperació lingüística i literària valenciana i una progressiva consolidació del valencianisme polític que, en paral·lel al fenomen homònim de la cultura espanyola en general, es coneix en la historiografia literària com l'edat de plata.

«Cal recordar que l'escriptor homenatjat per l'AVL va participar activament en l'acord ortogràfic de 1932, i va contribuir amb els seus escrits a fer que el valencià recuperara l'estatus de llengua culta amb un estàndard modern, del qual és hereua l'Acadèmia Valenciana de la Llengua.

Des de ben jove orientà el seu compromís cap a l'àmbit cultural, on desplegà una intensa activitat.

- Va presidir La Nostra Parla, entitat creada el 1916 amb nuclis a València, Palma i Barcelona, amb la voluntat de reforçar la unitat de la llengua.
- -Igualment, fou vicepresident de l'Agrupació Nacionalista Escolar, nascuda a finals de 1918 en l'entorn universitari.
- Anys després va participar, junt amb figures com Navarro Borràs, Caballero Muñoz, Adolf Pizcueta o Miquel Duran de València, en la fundació de Taula de Lletres Valencianes, revista que acabaria dirigint en la seua etapa final.
- Des d'aquest grup va impulsar una notable activitat literària i a favor de la campanya per la unificació ortogràfica, que desembocaria en l'acord de Castelló de 1932.
- En paral·lel, des de les tertúlies del Cercle de Belles Arts, va contribuir a posar en marxa la revista Nostra Novel·la, apareguda el 1930, de la qual fou director literari.

El 26 de gener de 1935 va ingressar com a director de número al Centre de Cultura Valenciana.

Ja havia publicat els llibres de poemes L'espill a trossos (1928) i Joujou (1933), i havia estrenat obres teatrals com L'Antigor, amb bona acollida de públic i crítica.

La dictadura de Primo de Rivera (1923 – 1930) suposà un frè considerable que evidencià la fragilitat de l'estructures cultural en un context represiu.

La guerra d'Espanya, que suposà una ruptura profunda en la vida cultural, va portar molts escriptors al silenci o a un canvi de rumb.

En la postguerra Almela i Vives va publicar La llum tremolosa (1948), La columna i les roses (1950) i Les taronges amargues (1955).

En paral·lel, fou reconegut per institucions acadèmiques de prestigi: fou nomenat acadèmic corresponent de la Reial Acadèmia Espanyola, i amb posterioritat també de la Reial Acadèmia de la Història, així com d'altres institucions com la de Belles Arts de Sant Ferran, la de Bones Lletres de Barcelona o la Hispanic Society of America. Aquest reconeixement es veié reforçat per la seua activitat com a bibliòfil, en especial amb la Llibreria Valenciana, oberta el 1941, que en poc més d'una dècada generà desenes de catàlegs; Intentà suplir, en la mesura de les seves possibilitats, l'estat lamentable en què es trobava la investigació al País Valencià al voltant de la dècada dels anys trenta quan —com es queixava l'autor en un article publicat a Taula— cap professor de la Universitat de València no conreava temes relacionats amb la història del país. També fou arxiver municipal i cronista de la ciutat de València.

Fou un dels escriptors i intel·lectuals més actius del País Valencià durant les dècades del 1920 i el 1930: president de la secció valenciana de Nostra Parla (1921), organisme que impulsava la unitat de la llengua en les diferents terres de parla catalana; vicepresident de l'Agrupació Nacionalista Escolar; un dels fundadors de Taula de Lletres Valencianes (1927) i director dels tres darrers números de la revista, una de les publicacions culturals valencianes més importants de la preguerra; director de Nostra Novel·la (1930-31); director numerari del Centre de Cultura Valenciana (1935), i col·laborador a la premsa barcelonina, valenciana i madrilenya, entre altres activitats.

Durant aquests anys també va escriure i va dirigir documentals per a Cifesa.

Continuà actiu fins al final de la seua vida com a arxiver municipal i cronista de València, ciutat on va morir el 1967.

Malgrat les interrupcions històriques i les limitacions polítiques, Francesc Almela i Vives va contribuir a la consolidació de una cultura moderna literària, pont entre, modernitat i tradició; entre erudició i creació, entre ambició col·lectiva i veu individual.

Moltes gràcies

21 d'agost de 2026